

TARYBOS REGLAMENTAS (ES) 2015/1589**2015 m. liepos 13 d.****nustatantis išsamias Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles
(kodifikuota redakcija)****(Tekstas svarbus EEE)**

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 109 straipsnį,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę ⁽¹⁾,

kadangi:

- (1) Tarybos reglamentas (EB) Nr. 659/1999 ⁽²⁾ buvo keletą kartų iš esmės keičiamas ⁽³⁾. Dėl aiškumo ir racionalumo tas reglamentas turėtų būti kodifikuotas;
- (2) nepažeidžiant reglamentuose tam tikriems sektoriams nustatytų specialių procedūrinių taisyklių, šis reglamentas turėtų būti taikomas teikiant pagalbą visuose sektoriuose. Taikant Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (toliau – SESV) 93 ir 107 straipsnius, Komisijai pagal SESV 108 straipsnį yra suteikta atitinkama kompetencija priimti sprendimus dėl valstybės pagalbos suderinamumo su vidaus rinka atliekant esamos pagalbos patikrinimą, priimant sprendimus dėl naujos pagalbos arba dėl pakeistos pagalbos ir taikant priemones, kai nevykdomi Komisijos reikalavimai priimant sprendimus arba perduodant pranešimus;
- (3) atsižvelgiant į modernizuotą valstybės pagalbos taisyklių sistemą, siekiant padėti įgyvendinti ekonomikos augimo strategiją „Europa 2020“ ir konsoliduoti biudžetą, SESV 107 straipsnis visoje Sąjungoje turėtų būti taikomas veiksmingai ir vienodai. Reglamentu (EB) Nr. 659/1999 buvo konsoliduota ir įtvirtinta ankstesnė Komisijos praktika siekiant didinti teisinį tikrumą ir padėti plėtoti valstybės pagalbos politiką skaidrioje aplinkoje;
- (4) siekiant užtikrinti teisinį tikrumą derėtų nustatyti aplinkybes, kurioms esant pagalbą reikia laikyti esama pagalba. Vidaus rinkos sukūrimas ir stiprinimas yra laipsniškas procesas, atsispindintis kuriant nuolatinę valstybės pagalbos politiką. Po tų pokyčių tam tikros priemonės, kurios jas įgyvendinant nebuvo laikomos valstybės pagalba, galėjo vėliau tapti pagalba;
- (5) pagal SESV 108 straipsnio 3 dalį Komisija turi būti informuojama apie bet kuriuos planus teikti naują pagalbą, ir jie negali būti įgyvendinami be Komisijos leidimo;
- (6) pagal Europos Sąjungos sutarties (toliau – ES sutartis) 4 straipsnio 3 dalį valstybės narės yra įpareigosos bendradarbiauti su Komisija ir pateikti jai visą informaciją, kurios reikia šiame reglamente nustatytiems Komisijos pareigoms atlikti;
- (7) laikotarpis, per kurį Komisija turi atlikti išankstinį pagalbos, apie kurią ji informuota, patikrinimą, turi būti nustatytas praėjus dviem mėnesiams po viso pranešimo gavimo dienos arba po to, kai gaunamas tinkamai pagrįstas suinteresuotosios valstybės narės pareiškimas, kuriame nurodoma, kad valstybės narės nuomone minėtasis pranešimas yra išsamus, kadangi papildomos informacijos, kurios prašė Komisija, nėra, arba kadangi tokia informacija jau pateikta. Dėl teisinio tikrumo minėtasis patikrinimas turėtų būti užbaigtas priimant sprendimą;

⁽¹⁾ 2015 m. balandžio 29 d. nuomonė (dar nepaskelbta Oficialiajame leidinyje).

⁽²⁾ 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamentas (EB) Nr. 659/1999, nustatantis išsamias sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 108 straipsnio taikymo taisykles (OL L 83, 1999 3 27, p. 1).

⁽³⁾ Žr. I priedą.

- (8) visais atvejais, kai po pirminio patikrinimo Komisija nustato, kad pagalba nesuderinama su vidaus rinka, reikėtų pradėti formalų tyrimą, kad Komisija galėtų surinkti visą informaciją, kurios reikia norint nustatyti pagalbos suderinamumą su vidaus rinka ir pateikti suinteresuotųjų šalių pastaboms. Suinteresuotųjų šalių teises geriausiai galima apsaugoti taikant SESV 108 straipsnio 2 dalyje nustatytą formalaus tyrimo procesą;
- (9) siekiant įvertinti valstybės pagalbos, apie kurią pranešta, arba neteisėtos valstybės pagalbos suderinamumą su vidaus rinka (šio vertinimo atžvilgiu Komisija turi išimtinę kompetenciją pagal SESV 108 straipsnį), tikslinga užtikrinti, kad Komisija turėtų teisę valstybės pagalbos taisyklių vykdymo užtikrinimo tikslais prašyti bet kurios valstybės narės, įmonės ar įmonių asociacijos pateikti visą būtiną rinkos informaciją, kai ji turi abejonių dėl atitinkamos priemonės suderinamumo su Sąjungos taisyklėmis ir todėl yra pradėjusi formalaus tyrimo procesą. Visų pirma Komisija turėtų pasinaudoti šia teise tais atvejais, kai paaiškėja, kad reikia atlikti sudėtingą vertinimą iš esmės. Spręsdama, ar pasinaudoti šia teise, Komisija turėtų deramai atsižvelgti į pirminio patikrinimo trukmę;
- (10) siekiant įvertinti pagalbos priemonės suderinamumą pradėjus formalaus tyrimo procesą, visų pirma susijusių su techniškai sudėtingais atvejais, kurie turi būti vertinami iš esmės, Komisija turėtų turėti galimybę paprastu prašymu arba sprendimu reikalauti bet kurios valstybės narės, įmonės ar įmonių asociacijos pateikti visą rinkos informaciją, būtiną vertinimui atlikti, jei atitinkamos valstybės narės pirminio patikrinimo metu pateiktos informacijos nepakanka, deramai atsižvelgiant į proporcingumo principą, visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių atžvilgiu;
- (11) atsižvelgiant į ypatingus pagalbos gavėjų ir atitinkamos valstybės narės santykius, Komisija turėtų turėti galimybę prašyti informacijos iš pagalbos gavėjo tik gavusi atitinkamos valstybės narės sutikimą. Pagalbos pagal atitinkamą pagalbos priemonę gavėjo informacijos suteikimas nesudaro teisinio pagrindo Komisijos ir atitinkamo pagalbos gavėjo dvišalėms deryboms;
- (12) Komisija turėtų atrinkti prašymų pateikti informaciją adresatus pagal objektyvius kriterijus, kurie nustatomi atsižvelgiant į konkretų atvejį, kartu užtikrindama, kad kai prašymas pateikiamas įmonių imčiai ar įmonių asociacijoms kiekvienos kategorijos respondentų imtis būtų reprezentatyvi. Prašomą pateikti informaciją turėtų sudaryti visų pirma faktiniai bendrovės bei rinkos duomenys ir faktais pagrįsta rinkos veikimo analizė;
- (13) Komisija, kaip procedūros iniciatorė, turėtų būti atsakinga tiek už valstybių narių, įmonių ar įmonių asociacijų informacijos perdavimo, tiek už atskleistinos informacijos tariamo konfidencialumo tikrinimą;
- (14) Komisija turėtų turėti galimybę užtikrinti atitinkamai bet kuriai įmonei ar įmonių asociacijai skirto jos prašymo pateikti informaciją vykdymą skiriant proporcingas vienkartinės ir periodinės baudas. Nustatydama vienkartinę ir periodinę baudų dydį Komisija turėtų deramai atsižvelgti į proporcingumo ir tinkamumo principus, visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių atžvilgiu. Šalių, kurių prašoma pateikti informaciją, teisės turėtų būti užtikrintos suteikiant joms galimybę pareikšti savo nuomonę prieš sprendimo skirti vienkartinės ar periodinės baudas priėmimą. Pagal SESV 261 straipsnį Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turėtų turėti neribotą jurisdikciją tokių vienkartinę ir periodinę baudų atžvilgiu;
- (15) deramai atsižvelgdama į proporcingumo ir tinkamumo principus, Komisija turėtų galėti sumažinti periodinių baudų dydį arba visiškai nuo jų atleisti, kai prašymų adresatai pateikia prašomą informaciją, nors ir pasibaigus terminui;
- (16) vienkartinės ir periodinės baudos neskiriamos valstybėms narėms, kadangi jos privalo lojaliai bendradarbiauti su Komisija pagal ES sutarties 4 straipsnio 3 dalį ir pateikti Komisijai visą reikiamą informaciją, kad ji galėtų atlikti šiame reglamente nustatytas pareigas;
- (17) apsvarsčiusi suinteresuotųjų šalių pateiktas pastabas, Komisija turėtų užbaigti savo patikrinimą priimdama galutinį sprendimą, kai tik bus pašalintos visos abejonės. Šio tyrimo neatlikus per 18 mėnesių po minėtosios procedūros pradžios suinteresuotajai valstybei narei derėtų suteikti galimybę kreiptis į Komisiją dėl sprendimo, kurį ji turėtų priimti per du mėnesius;

- (18) siekiant užtikrinti atitinkamos valstybės narės teises į gynybą, jai turėtų būti pateiktos kitoms valstybėms narėms, įmonėms ar įmonių asociacijoms išsiųstų prašymų pateikti informaciją kopijos ir ji turėtų turėti galimybę pateikti savo pastabas apie gautas pastabas. Be to, jai turėtų būti pranešti prašomų įmonių ir įmonių asociacijų pavadinimai, jei šie subjektai nėra pareiškę teisėto intereso, kad jų tapatybė būtų saugoma;
- (19) Komisija turėtų deramai atsižvelgti į teisėtus įmonių interesus apsaugoti savo verslo paslaptis. Ji neturėtų turėti galimybės sprendime nurodyti respondentų pateiktos konfidencialios informacijos, kurios neįmanoma apibendrinti arba kitaip padaryti anonimiškos, nebent prieš tai ji būtų gavusi respondento sutikimą, kad ta informacija būtų atskleista atitinkamai valstybei narei;
- (20) tais atvejais, kai manoma, kad informacijai, kuri pažymėta kaip konfidenciali, nėra taikoma pareiga saugoti profesinę paslaptį, tikslinga turėti parengtą mechanizmą, kuriuo naudodamasi Komisija galėtų nuspręsti dėl galimo tokios informacijos atskleidimo masto. Tokiuose sprendimuose atmesti pareiškimą, kad informacija yra konfidenciali, turėtų būti nurodytas laikotarpis, kuriam pasibaigus informacija bus atskleista, kad respondentas galėtų pasinaudoti galima teismine apsauga, įskaitant bet kurią laikinąją priemonę;
- (21) siekiant užtikrinti teisingą ir veiksmingą valstybės pagalbos taisyklių taikymą Komisijai reikėtų suteikti galimybę panaikinti sprendimą, kuris buvo priimtas remiantis klaidinga informacija;
- (22) norėdama užtikrinti, kad būtų laikomasi SESV 108 straipsnio, ypač 108 straipsnio 3 dalyje nustatyto įpareigojimo pranešti ir sustabdymo sąlygos, Komisija turėtų išnagrinėti visus neteisėtos pagalbos atvejus. Siekiant skaidrumo ir teisinio tikrumo turėtų būti nustatytos tokiais atvejais vykdytinos procedūros Tais atvejais, kai valstybė narė nesilaikė įsipareigojimo informuoti arba sustabdyti, Komisija neturėtų laikytis laiko apribojimų;
- (23) Komisija turėtų galėti savo iniciatyva tirti iš bet kurio šaltinio gautą informaciją apie neteisėtą pagalbą, kad užtikrintų SESV 108 straipsnio, visų pirma įpareigojimo pranešti ir sustabdymo sąlygos, nustatytų SESV 108 straipsnio 3 dalyje, laikymąsi, ir vertinti pagalbos suderinamumą su vidaus rinka;
- (24) teikiant neteisėtą pagalbą Komisija turėtų būti įgaliota gauti visą informaciją, kurios reikia sprendimui priimti ir prirėkus esant sąžiningai konkurencijai iš karto atkurti. Dėl to Komisijai reikėtų suteikti galimybę priimti laikinas priemones, skirtas suinteresuotajai valstybei narei. Laikinosios priemonės gali būti tokios formos, kaip teismo įsakymas teikti informaciją, sustabdyti pagalbos teikimą ir išieškoti suteiktą pagalbą. Nevykdant teismo įsakymo teikti informaciją Komisijai, remiantis turima informacija, reikėtų suteikti teisę priimti sprendimą, o nevykdant įsakymo sustabdyti pagalbos teikimą ir neišieškant suteiktą pagalbą – perduoti klausimą spręsti tiesiogiai Teisingumo Teismui, pagal SESV 108 straipsnio 2 dalies antrą pastraipą;
- (25) suteikiant su vidaus rinka nesuderinamą neteisėtą pagalbą turėtų būti atkurta veiksminga konkurencija. Dėl to būtina, kad pagalba, įskaitant palūkanas, būtų išieškota iš karto. Pagalbą derėtų išieškoti pagal nacionalinėje teisėje nustatytas procedūras; kadangi minėtųjų procedūrų taikymas, neleidžiantis iš karto ir veiksmingai įgyvendinti Komisijos sprendimą, neturėtų trukdyti atkurti veiksmingą konkurenciją; kadangi, norėdamos pasiekti šį rezultatą, valstybės narės turėtų imtis visų būtinų priemonių, kad užtikrintų Komisijos sprendimo įgyvendinimą;
- (26) siekiant teisinio tikrumo dėl neteisėtos pagalbos suteikimo derėtų nustatyti 10 metų senaties terminą, kuriam pasibaigus nebūtų galima reikalauti pagalbos išieškojimo;
- (27) siekiant teisinio tikrumo tikslinga nustatyti vienkartinį ir periodinių baudų skyrimo ir mokėjimo užtikrinimo senaties terminus;
- (28) netinkamas pagalbos teikimas gali panašiai veikti vidaus rinką kaip ir neteisėta pagalba, ir dėl to teikiant tokią pagalbą turėtų būti taikomos panašios procedūros; kadangi neteisėta pagalba skirtingai negu pagalba, kuri galbūt buvo netinkamai suteikta, yra pagalba, kurią Komisija buvo prieš tai patvirtinusi; kadangi dėl to netinkamai suteikiant pagalbą Komisijai neturėtų būti leista įsakyti išieškoti paminėtą pagalbą;

- (29) pagal SESV 108 straipsnio 1 dalį Komisija, bendradarbiaudama su valstybėmis narėmis, privalo nuolat tikrinti visas teikiamos pagalbos sistemas; kadangi pagal minėtą straipsnį siekiant skaidrumo ir teisinio tikrumo, derėtų nustatyti bendradarbiavimo sritį;
- (30) pagal SESV 108 straipsnio 1 dalį, siekiant užtikrinti, kad veikiančios pagalbos sistemos būtų suderinamos su vidaus rinka, Komisija turėtų pasiūlyti atitinkamas priemones, jeigu taikoma pagalbos sistema yra nesuderinama arba nebesuderinama su vidaus rinka, ir pradėti bylos svarstymą pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį, jeigu atitinkama valstybė narė atsisako įgyvendinti pasiūlytas priemones;
- (31) derėtų nustatyti visus atvejus, kai trečiosios šalys turi ginti savo interesus svarstant bylas, susijusias su valstybės teikiama pagalba;
- (32) Skundai yra esminis informacijos šaltinis nustatant valstybės pagalbai taikomų Sąjungos taisyklių pažeidimus. Siekiant užtikrinti Komisijai teikiamų skundų kokybę ir kartu skaidrumą bei teisinį tikrumą, tikslinga nustatyti sąlygas, kurias skundas turėtų atitikti, kad Komisija gautų informacijos apie įtariamą neteisėtą pagalbą ir pradėtų pirminį patikrinimą. Pateikti skundai, kurie neatitinka tų sąlygų, turėtų būti tvarkomi kaip bendra rinkos informacija ir dėl jų nebūtinai turėtų būti pradėti *ex officio* tyrimai;
- (33) skundo pateikėjų turėtų būti reikalaujama įrodyti, kad jie yra suinteresuotosios šalys, kaip apibrėžta SESV 108 straipsnio 2 dalyje ir šio reglamento reglamento 1 straipsnio h punkte. Jų taip pat turėtų būti reikalaujama tam tikrą informaciją pateikti tokia forma, kurią Komisija turėtų būti įgaliota nustatyti įgyvendinimo nuostatoje. Kad galimi skundų pateikėjai neprarastų motyvacijos teikti skundus, ta įgyvendinimo nuostata turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad suinteresuotosioms šalims keliami reikalavimai dėl skundo teikimo neturėtų būti apsunkinantys;
- (34) siekiant užtikrinti, kad panašias problemas visoje vidaus rinkoje Komisija spręstų nuosekliai, tikslinga nustatyti konkretų teisinį pagrindą ekonomikos sektorių arba tam tikrų pagalbos priemonių keliose valstybėse narėse tyrimams pradėti. Siekiant laikytis proporcingumo principo ir atsižvelgiant į didelę administracinę našta, kuri atsiranda dėl tokių tyrimų, sektoriaus tyrimai turėtų būti atliekami tik tuo atveju, kai remiantis turima informacija galima pagrįstai įtarti, kad konkrečiame sektoriuje taikomos valstybės pagalbos priemonės galėtų iš esmės apriboti arba iškreipti konkurenciją vidaus rinkoje keliose valstybėse narėse arba kad konkrečiame sektoriuje taikomos pagalbos priemonės keliose valstybėse narėse yra nesuderinamos arba yra nebesuderinamos su vidaus rinka. Tokie tyrimai padėtų Komisijai veiksmingai ir skaidriai spręsti horizontaliąsias valstybės pagalbos problemas ir susidaryti *ex ante* nuomonę apie atitinkamą sektorių;
- (35) siekiant, kad Komisija galėtų veiksmingai kontroliuoti jos priimtų sprendimų vykdymą ir sudaryti galimybę Komisijai bendradarbiauti su valstybėmis narėmis, kad ji pagal SESV 108 straipsnio 1 dalį galėtų nuolat kontroliuoti teikiamos pagalbos sistemas valstybėse narėse, visoms teikiamos pagalbos sistemoms būtina nustatyti bendrą atskaitomybės įsipareigojimą;
- (36) jeigu Komisijai kyla rimtų abejonių dėl jos sprendimų vykdymo, Komisija turėtų taikyti papildomas priemones, padedančias gauti informaciją, kurios reikia norint patikrinti, ar veiksmingai vykdomi jos sprendimai; kadangi dėl to patikrinimai vietose yra tinkama ir naudinga priemonė ypač tais atvejais, kai pagalba galėjo būti panaudota netinkamai; kadangi dėl to Komisijai reikėtų suteikti teisę atvykti į vietą ir atlikti patikrinimą bei užtikrinti valstybių narių kompetentingų institucijų bendradarbiavimą, jeigu įmonė tokiam apsilankymui nepritaria;
- (37) siekiant, kad valstybės pagalbos taisyklės būtų taikomos nuosekliai, turi būti nustatyta valstybių narių teismų ir Komisijos bendradarbiavimo tvarka. Toks bendradarbiavimas yra aktualus visiems valstybių narių teismams, kurie taiko SESV 107 straipsnio 1 dalį ir 108 straipsnį. Visų pirma, nacionaliniai teismai turėtų turėti galimybę prašyti Komisijos informacijos ar nuomonės valstybės pagalbos taisyklių taikymo klausimais. Komisija taip pat turėtų turėti galimybę pateikti rašytines ar žodines pastabas teismams, kurių prašoma taikyti SESV 107 straipsnio 1 dalį ar 108 straipsnį. Padėdama nacionaliniams teismams šiuo atžvilgiu, Komisija turėtų veikti vadovaudamasi savo pareiga ginti viešąjį interesą;
- (38) tomis Komisijos pastabomis ir nuomonėmis turėtų būti nedaromas poveikis SESV 267 straipsniui ir jos nacionaliniams teismams neturėtų būti teisiškai privalomos. Jos turėtų būti teikiamos remiantis nacionalinėmis procedūrinėmis taisyklėmis ir praktika, be kita ko, susijusia su šalių teisių užtikrinimu, visapusiškai gerbiant nacionalinių

teismų nepriklausomumą. Pastabas savo iniciatyva Komisija turėtų teikti tik tais atvejais, kurie yra svarbūs siekiant nuosekliai taikyti SESV 107 straipsnio 1 dalį arba 108 straipsnį, visų pirma atvejais, kurie yra svarbūs, kad būtų užtikrintas Sąjungos valstybės pagalbos srities teismų praktikos vykdymas ar tolesnis plėtojimas;

- (39) siekiant skaidrumo ir teisinio tikrumo Komisijos sprendimus derėtų skelbti viešai, tuo pat metu laikantis principo, kad su valstybės pagalba susijusiose bylose priimti sprendimai būtų skirti suinteresuotajai valstybei narei; kadangi dėl to derėtų pilnai arba trumpai skelbti visus sprendimus, galinčius turėti įtakos suinteresuotųjų šalių interesams, arba, jeigu tokie sprendimai nebuvo skelbti ar buvo skelbti nepilnai, perduoti suinteresuotosioms valstybėms narėms tokių sprendimų kopijas;
- (40) skelbdama savo sprendimus, Komisija turėtų laikytis profesinės paslapties, įskaitant visos konfidencialios informacijos ir asmens duomenų apsaugos, taisyklių pagal SESV 339 straipsnį;
- (41) glaudžiai bendradarbiaudama su Valstybės pagalbos patariamuoju komitetu, Komisija turėtų turėti galimybę priimti įgyvendinimo nuostatas, kuriomis nustatomos išsamios procedūrų, vykdomų pagal šį reglamentą, taisyklės,

PRIĖMĖ ŠĮ REGLAMENTĄ:

I SKYRIUS

BENDROJI DALIS

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame reglamente vartojamų terminų apibrėžtys:

- a) pagalba – bet kuri priemonė, atitinkanti SESV 107 straipsnio 1 dalyje nustatytus kriterijus;
- b) esama pagalba: i) nedarant poveikio Austrijos, Suomijos ir Švedijos stojimo akto 144 ir 172 straipsniams, Čekijos Respublikos, Estijos, Kipro, Latvijos, Lietuvos, Vengrijos, Maltos, Lenkijos, Slovėnijos ir Slovakijos stojimo akto IV priedo 3 punktui ir priedėliui, Bulgarijos bei Rumunijos stojimo akto V priedo 2 punktui ir 3 punkto b papunkčiui bei priedėliui ir Kroatijos stojimo akto IV priedo 2 punktui ir 3 punkto b papunkčiui bei priedėliui, visa pagalba, kuri buvo iki SESV įsigaliojimo atitinkamose valstybėse narėse, t. y. pagalbos schemos ir individuali pagalba, kuri buvo skiriama iki SESV įsigaliojimo atitinkamose valstybėse narėse ir tebėra taikoma po jo;
- ii) patvirtinta pagalba, t. y. Komisijos arba Tarybos patvirtintos pagalbos sistemos ir individuali pagalba;
- iii) pagalba, kuri laikoma patvirtinta pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 4 straipsnio 6 dalį arba šio reglamento 4 straipsnio 6 dalį arba prieš Reglamento (EB) Nr. 659/1999 priėmimą, bet pagal jame nustatytą tvarką;
- iv) pagalba, kuri pagal šio reglamento 17 straipsnį yra laikoma esama pagalba;
- v) pagalba, kuri yra esama pagalba, nes galima nustatyti, ar jos patvirtinimo metu tai nebuvo pagalba, o tokia ji tapo vėliau dėl vidaus rinkos vystymosi, ir nebuvo atitinkamos valstybės narės pakeista. Jeigu pagal Sąjungos teisės aktus liberalizavus veiklą tam tikros priemonės tampa pagalba, po nustatytos liberalizavimo datos esama pagalba jos nebelaikomos;
- c) nauja pagalba – visa pagalba, t. y. pagalbos sistemos ir individuali pagalba, kuri nėra egzistuojanti pagalba, įskaitant egzistuojančios pagalbos pakeitimus;

- d) pagalbos schema – bet kuris teisės aktas, pagal kurį bendrai ir abstrakčiai teisės aktuose apibrėžtomis įmonėms netaikant kitų įgyvendinimo priemonių galima teikti individualią pagalbą, ir bet kuris teisės aktas, pagal kurį vienai arba kelioms įmonėms gali būti teikiama su konkrečiu projektu nesusijusi ir neribotam laikotarpiui skirta pagalba, ir (arba) neriboto dydžio pagalba;
- e) individuali pagalba – pagalba, kuri skiriama neatsižvelgiant į teikiamos pagalbos, ir pagalba, kurią skiriant atsižvelgiant į teikiamos pagalbos schemą turi būti pranešta;
- f) neteisėta pagalba – nauja pagalba, įgyvendinta prieštaraujant SESV 108 straipsnio 3 daliai;
- g) netinkamas pagalbos taikymas – pagalba, kurią gavėjas taiko pažeisdamas sprendimą, priimtą pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 4 straipsnio 3 dalį arba 7 straipsnio 3 ar 4 dalį arba šio reglamento 4 straipsnio 3 dalį arba 9 straipsnio 3 ar 4 dalį;
- h) suinteresuotoji šalis – kiekviena valstybė narė ir bet kuris asmuo, įmonė arba įmonių asociacija, kurios interesams gali turėti įtakos pagalbos skyrimas, ypač pagalbos gavėjas, konkuruojančios įmonės ir prekybinės asociacijos.

II SKYRIUS

PRANEŠIMO APIE PAGALBOS SKYRIMĄ PATEIKIMO TVARKA

2 straipsnis

Pranešimas apie naujos pagalbos skyrimą

1. Suinteresuotoji valstybė narė, išskyrus tuos atvejus, kai pagal SESV 109 straipsnį priimtuose reglamentuose ir kitose atitinkamose SESV nuostatose yra numatyta kitaip, iš anksto praneša Komisijai apie bet kuriuos planus skirti naują pagalbą. Gavusi pranešimą, Komisija apie tai iš karto informuoja suinteresuotąją valstybę narę.
2. Savo pranešime suinteresuotoji valstybė narė pateikia visą reikiamą informaciją, kad Komisija pagal 4 ir 9 straipsnius (toliau – „išsamus pranešimas“) galėtų priimti sprendimą.

3 straipsnis

Sustabdymo sąlyga

Pagalba, apie kurią reikia pranešti pagal 2 straipsnio 1 dalį, neskiriama tol, kol Komisija nepriima tokią pagalbą patvirtinančio sprendimo, arba kol nelaikoma, kad Komisija tokią sprendimą priėmė.

4 straipsnis

Pirminis pranešimo patikrinimas ir Komisijos sprendimai

1. Komisija iš karto patikrina gautą pranešimą. Nepažeisdama 10 straipsnio, Komisija priima sprendimą pagal 2, 3 arba 4 dalis.
2. Jeigu po pirminio patikrinimo Komisija nustato, kad pranešime nurodyta priemonė nėra pagalba, ji savo išvadą pateikia priimtame sprendime.
3. Jeigu po pirminio patikrinimo Komisijai nekyla jokių abejonų dėl pranešime nurodytos priemonės suderinamumo su vidaus rinka, tiek kiek minėtoji priemonė priskiriama SESV 107 straipsnio 1 dalies taikymo sričiai, Komisija nusprendžia, kad minėtoji priemonė suderinama su vidaus rinka (toliau – „sprendimas nepateikti prieštaravimų“). Šiame sprendime nurodoma išimtis, kuri buvo taikyta pagal SESV.
4. Jeigu po pirminio patikrinimo Komisijai kyla abejonų dėl pranešime nurodytos priemonės suderinamumo su vidaus rinka, ji nusprendžia pradėti bylos procesą pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį (toliau – „sprendimas pradėti formalus tyrimo procesą“).

5. Šio straipsnio 2, 3 ir 4 dalyse išvardyti sprendimai priimami per 2 mėnesius. Minėtasis laikotarpis prasideda gavus išsamų pranešimą. Pranešimas laikomas išsamiu, jeigu per du mėnesius po jo arba papildomos informacijos pateikimo Komisija neprašo pateikti daugiau informacijos. Laikotarpis gali būti pratęstas, jeigu tam pritaria Komisija ir suinteresuota valstybė narė. Prireikus Komisija gali nustatyti trumpesnius terminus.

6. Jeigu per 5 dalyje nustatytą laikotarpį Komisija nepriima 2, 3 arba 4 dalyje nurodyto sprendimo, tokia pagalba laikoma Komisijos patvirtinta. Tokiu atveju suinteresuota valstybė narė gali įgyvendinti atitinkamas priemones prieš tai apie jas informavusi Komisiją, jeigu Komisija, gavusi pranešimą, per 15 darbo dienų nepriima šiame straipsnyje nurodyto sprendimo.

5 straipsnis

Pranešančiajai valstybei narei skirtas prašymas pateikti informaciją

1. Jeigu Komisija mano, kad suinteresuotųjų valstybių narių pateikta informacija, susijusi su priemone, apie kurią reikia pranešti pagal 2 straipsnį, nėra išsami, ji prašo pateikti visą reikiamą papildomą informaciją. Jeigu valstybė narė į tokį prašymą atsako, Komisija ją informuoja apie minėto atsakymo gavimą.
2. Jeigu suinteresuota valstybė narė per Komisijos nustatytą laikotarpį nepateikia reikalaujamos informacijos arba pateikia nepilną informaciją, Komisija jai išsiunčia pakartotiną pranešimą, nustatydama papildomą laikotarpį informacijai pateikti.
3. Pirmiau nurodytas pranešimas laikomas atšauktu, jeigu reikalaujama informacija nepateikiama per nustatytą laikotarpį, išskyrus tuos atvejus, kai dar nepasibaigęs minėtasis laikotarpis pratęsiamas Komisijos ir suinteresuotos valstybės narės sutikimu arba kai suinteresuota valstybė narė tinkamai pagrįstu pranešimu informuoja Komisiją apie tai, kad jos nuomone pranešimas jos nuomone yra išsamus, nes papildomai pareikalautos informacijos nėra, arba tokia informacija jau buvo pateikta. Tokiu atveju 4 straipsnio 5 dalyje nurodytas laikotarpis prasideda kitą dieną po pranešimo gavimo. Jeigu pranešimas laikomas atšauktu, Komisija apie tai praneša valstybei narei.

6 straipsnis

Formalaus tyrimo procesas

1. Sprendime pradėti formalus tyrimo procesą apibendrinami reikšmingi ginčytini faktai ir teisės klausimai, pateikiamas pirminis Komisijos atliktas pasiūlytos pagalbos pobūdžio priemonės įvertinimas ir išdėstomos abejonės dėl pagalbos suderinamumo su vidaus rinka. Sprendime reikalaujama, kad suinteresuotoji valstybė narė ir kitos suinteresuotosios šalys pateiktų pastabas per nustatytą laikotarpį, kuris paprastai yra ne ilgesnis kaip vienas mėnuo. Deramai pateisintais atvejais Komisija gali pratęsti nustatytą laikotarpį.
2. Gautos pastabos pateikiamos suinteresuotajai valstybei narei. Suinteresuotosios šalies prašymu dėl atitinkamos žalos jos tapatybė atitinkamai valstybei narei neatskleidžiama. Suinteresuotoji valstybė narė gali atsakyti į pastabas, pateiktas per nustatytą laikotarpį, kuris paprastai yra ne ilgesnis kaip vienas mėnuo. Deramai pateisintais atvejais Komisija gali pratęsti nustatytą laikotarpį.

7 straipsnis

Kitiems šaltiniams skirtas prašymas pateikti informaciją

1. Pradėjusi 6 straipsnyje nustatytą formalus tyrimo procesą, visų pirma susijusį su techniškai sudėtingais atvejais, kurie turi būti vertinami iš esmės, jei pirminio patikrinimo metu atitinkamos valstybės narės pateiktos informacijos nepakanka, Komisija gali prašyti bet kurios kitos valstybės narės, įmonės ar įmonių asociacijos pateikti visą rinkos informaciją, būtiną, kad Komisija galėtų įvertinti nagrinėjamą priemonę, deramai atsižvelgiant į proporcingumo principą, visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių atžvilgiu.

2. Komisija gali prašyti pateikti informaciją tik šiais atvejais:
 - a) jei ji skirta tik formalių tyrimų procesams, kurie, kaip nustatė Komisija, iki tol buvo neefektyvūs, ir
 - b) kai tai susiję su pagalbos gavėjais, jei atitinkama valstybė narė sutinka su prašymu.
3. Įmonės ar įmonių asociacijos, teikiančios informaciją gavus Komisijos prašymą pateikti rinkos informaciją pagal 6 ir 7 dalis, savo atsakymą pateikia vienu metu Komisijai ir atitinkamai valstybei narei, jei pateiktuose dokumentuose nėra tos valstybės narės atžvilgiu konfidencialios informacijos.

Komisija valdo ir stebi tarp atitinkamų valstybių narių, įmonių ar įmonių asociacijų atliekamą informacijos perdavimą ir tikrina tariamą perduodamos informacijos konfidencialumą.

4. Komisija prašo pateikti tik atitinkamos valstybės narės, įmonės ar įmonių asociacijos turimą informaciją pateikdama prašymą.

5. Gavusios paprastą prašymą, valstybės narės informaciją pateikia per Komisijos nustatytą laikotarpį, kuris paprastai turėtų būti ne ilgesnis kaip vienas mėnuo. Jei valstybė narė nepateikia prašomos informacijos per tą laikotarpį arba pateikia neišsamią informaciją, Komisija nusiunčia pririmimą.

6. Komisija gali paprastu prašymu prašyti įmonės ar įmonių asociacijos pateikti informaciją. Jei įmonei ar įmonių asociacijai Komisija siunčia paprastą prašymą pateikti informaciją, ji nurodo prašymo teisinį pagrindą ir tikslą, taip pat kokios informacijos reikia, ir nustato proporcingą laikotarpį, per kurį informacija turi būti pateikta. Ji taip pat daro nuorodą į 8 straipsnio 1 dalyje numatytas baudas už neteisingos arba klaidinančios informacijos pateikimą.

7. Komisija gali sprendimu prašyti įmonės ar įmonių asociacijos pateikti informaciją. Jei Komisija sprendimu prašo įmonės ar įmonių asociacijos pateikti informaciją, ji nurodo prašymo teisinį pagrindą ir tikslą, taip pat kokios informacijos reikia, ir nustato proporcingą laikotarpį, per kurį informacija turi būti pateikta. Ji taip pat nurodo atitinkamai 8 straipsnio 1 dalyje numatytas vienkartinės baudas ir nurodo arba skiria 8 straipsnio 2 dalyje numatytas periodines baudas. Be to, ji nurodo, kad įmonė ar įmonių asociacija turi teisę prašyti, kad sprendimą peržiūrėtų Europos Sąjungos Teisingumo Teismas.

8. Pateikdama prašymą pagal šio straipsnio 1 arba 6 dalį arba priimdama sprendimą pagal 7 dalį, Komisija taip pat tuo pačiu metu atitinkamai valstybei narei pateikia jo kopiją. Komisija nurodo kriterijus, kuriuos taikydama ji atrinko prašymo pateikti informaciją ar sprendimo gavėjus.

9. Įmonių savininkai arba jų atstovai, o juridinių asmenų, bendrovių, firmų ar juridinio asmens statuso neturinčių asociacijų atveju – asmenys, įgalioti jiems atstovauti įstatymais ar įstatais, jų vardu pateikia prašomą ar reikalaujamą informaciją. Tinkamai įgalioti asmenys gali pateikti informaciją savo klientų vardu. Pastariesiems vis dėlto tenka visa atsakomybė už neteisingos, neišsamos ar klaidinančios informacijos pateikimą.

8 straipsnis

Vienkartinės ir periodinės baudos

1. Jei būtina ir proporcinga, Komisija įmonėms ar įmonių asociacijoms gali sprendimu skirti vienkartinės baudas, neviršijančias 1 % jų praėjusių finansinių metų bendros apyvartos, jeigu jos tyčia ar dėl didelio neatsargumo:
 - a) atsakydamos į prašymą, pateiktą pagal 7 straipsnio 6 dalį, pateikia neteisingą arba klaidinančią informaciją;
 - b) vykdydamos sprendimą, priimtą pagal 7 straipsnio 7 dalį, pateikia neteisingą, neišsamią ar klaidinančią informaciją arba nepateikia informacijos per nustatytą laikotarpį.

2. Komisija įmonėms ar įmonių asociacijoms gali sprendimu skirti periodines baudas, jeigu įmonė ar įmonių asociacija nepateikia išsamios ir teisingos informacijos, kaip prašo Komisija pagal 7 straipsnio 7 dalį priimtu sprendimu.

Periodinės baudos neviršija 5 % atitinkamos įmonės ar asociacijos praėjusių finansinių metų vidutinės dienos apyvartos už kiekvieną pavėluotą darbo dieną ir yra skaičiuojamos nuo sprendime nustatytos dienos tol, kol ji nepateikia išsamios ir teisingos informacijos, kurios prašė ar reikalavo Komisija.

3. Nustatant vienkartinės ar periodinės baudos dydį atsižvelgiama į pažeidimo pobūdį, sunkumą ir trukmę, deramai atsižvelgiant į proporcingumo ir tinkamumo principus, visų pirma mažųjų ir vidutinių įmonių atžvilgiu.

4. Jeigu įmonės ar įmonių asociacijos įvykdė įpareigojimą, kurio vykdymui užtikrinti buvo skirta periodinė bauda, Komisija gali sumažinti galutinę periodinę baudą, palyginti su bauda, kuri būtų nustatyta pagal pirminį sprendimą skirti periodines baudas. Komisija taip pat gali atleisti nuo periodinės baudos.

5. Prieš priimdama sprendimą pagal šio straipsnio 1 arba 2 dalį, Komisija nustato galutinį dviejų savaičių terminą, iki kurio iš atitinkamų įmonių ar įmonių asociacijų turi gauti trūkstamą rinkos informaciją, ir taip pat suteikia joms galimybę pareikšti savo nuomonę.

6. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas turi neribotą jurisdikciją, kaip apibrėžta SESV 261 straipsnyje, peržiūrėti Komisijos skirtas vienkartinės ar periodines baudas. Jis gali panaikinti, sumažinti arba padidinti skirtą vienkartinę ar periodinę baudą.

9 straipsnis

Komisijos sprendimai užbaigti formalaus tyrimo procesą

1. Nepažeidžiant 10 straipsnio formalaus tyrimo procesas užbaigiamas priimant sprendimą šio straipsnio 2–5 dalyse nustatyta tvarka.

2. Jeigu Komisija nustato, kad esant reikalui po suinteresuotosios valstybės narės padaryto pakeitimo pranešime nurodyta priemonė nėra pagalba, priimdama sprendimą ji pateikia tokią išvadą.

3. Jeigu Komisija nustato, kad esant reikalui suinteresuotosios valstybės narės padarytas pakeitimas nekelia abejonių dėl pranešime nurodytos priemonės suderinamumo su vidaus rinka, ji priima sprendimą dėl pranešime nurodytos priemonės suderinamumo su vidaus rinka (toliau – „teigiamas sprendimas“). Sprendime nurodoma, kokia išimtis buvo taikyta pagal SESV.

4. Komisija priimdama teigiamą sprendimą gali nustatyti sąlygas, pagal kurias pagalba gali būti laikoma suderinama su vidaus rinka, ir gali nustatyti sprendimo vykdymo kontrolei būtinus įsipareigojimus (toliau – „sąlyginis sprendimas“).

5. Jeigu Komisija nustato, kad pranešime nurodyta pagalba nesuderinama su vidaus rinka, ji nusprendžia, kad minėtoji pagalba negali būti įgyvendinta (toliau – „neigiamas sprendimas“).

6. Šio straipsnio 2–5 dalyse išvardyti sprendimai priimami iš karto, kai pašalinamos 4 straipsnio 4 dalyje nustatytos abejonės. Komisija pagal galimybes stengiasi priimti sprendimą per 18 mėnesių po formalaus tyrimo proceso pradžios. Šis terminas gali būti pratęstas Komisijos ir suinteresuotosios valstybės narės bendru susitarimu.

7. Pasibaigus šio straipsnio 6 dalyje nustatytam terminui ir suinteresuotosios valstybės narės prašymu Komisija per du mėnesius priima sprendimą, remdamasi turima informacija. Prireikus, jeigu pateiktos informacijos nepakanka pirmiau nurodytam pagalbos suderinamumui su vidaus rinka nustatyti, Komisija priima neigiamą sprendimą.

8. Prieš priimdama sprendimą pagal 2–5 dalis, Komisija atitinkamai valstybei narei suteikia galimybę per tam tikrą laikotarpį, kuris paprastai yra ne ilgesnis kaip vienas mėnuo, pareikšti savo nuomonę dėl informacijos, kurią gavo Komisija ir kuri atitinkamai valstybei narei suteikta pagal 7 straipsnio 3 dalį.

9. Komisija nenaudoja respondentų pateiktos konfidencialios informacijos, kurios neįmanoma apibendrinti arba kitaip padaryti anonimiškos, pagal šio straipsnio 2–5 dalis priimamuose sprendimuose, nebent ji būtų gavusi jų sutikimą, kad ta informacija būtų atskleista atitinkamai valstybei narei. Komisija gali priimti pagrįstą sprendimą, apie kurį pranešama atitinkamai įmonei ar įmonių asociacijai ir kuriame nustatoma, kad respondento pateikta informacija, pažymėta kaip konfidenciali, nėra saugoma, ir nurodoma data, po kurios informacija bus atskleista. Tas laikotarpis negali būti trumpesnis kaip vienas mėnuo.

10. Komisija deramai atsižvelgia į teisėtus įmonių interesus saugoti savo verslo paslaptis ir kitą konfidencialią informaciją. Įmonė ar įmonių asociacija, teikianti informaciją pagal 7 straipsnį ir kuri nėra valstybės pagalbos gavėja pagal nagrinėjamą priemonę, gali prašyti, kad, atsižvelgiant į galimą žalą, jos tapatybė atitinkamai valstybei narei nebūtų atskleista.

10 straipsnis

Pranešimo atšaukimas

1. Kol Komisija dar nėra priėmusi sprendimo pagal 4 arba 9 straipsnį, suinteresuotoji šalis nustatytu laiku gali atšaukti 2 straipsnyje nurodytą pranešimą.
2. Jeigu buvo pradėtas formalus tyrimo procesas, Komisija jį užbaigia.

11 straipsnis

Sprendimo panaikinimas

Komisija gali panaikinti pagal 4 straipsnio 2 arba 3 dalis ar pagal 9 straipsnio 2, 3 ar 4 dalis priimtą sprendimą po to, kai suteikia suinteresuotajai valstybei narei galimybę pateikti savo pastabas, jeigu sprendimas buvo priimtas remiantis tyrimo proceso metu pateikta klaidinga informacija, nulėmusia sprendimą. Prieš panaikindama vieną sprendimą ir priimdama naują, Komisija pradeda formalus tyrimo procesą pagal 4 straipsnio 4 dalį. Šio reglamento 6, 9 ir 12 straipsniai, 13 straipsnio 1 dalis, 15, 16 ir 17 straipsniai taikomi *mutatis mutandis*.

III SKYRIUS

NETEISĖTAI PAGALBAI TAIKOMA TVARKA

12 straipsnis

Tikrinimas, prašymas pateikti informaciją ir įsakymas pateikti informaciją

1. Nedarant poveikio 24 straipsniui, Komisija gali savo iniciatyva patikrinti iš bet kokio šaltinio gautą informaciją apie įtariamą neteisėtą pagalbą.

Komisija nedelsdama išnagrinėja bet kurios suinteresuotosios šalies skundą, pateiktą pagal 24 straipsnio 2 dalį, ir užtikrina, kad atitinkama valstybė narė būtų visapusiškai ir reguliariai informuojama apie pažangą atliekant nagrinėjimą ir jo rezultatus.

2. Prireikus Komisija prašo informacijos iš atitinkamos valstybės narės. 2 straipsnio 2 dalis ir 5 straipsnio 1 ir 2 dalyse taikomos *mutatis mutandis*.

Pradėjusi formalaus tyrimo procesą, Komisija taip pat gali prašyti informacijos iš bet kurios kitos valstybės narės, įmonės ar įmonių asociacijos pagal 7 ir 8 straipsnius, kurie taikomi *mutatis mutandis*.

3. Jeigu nepaisant 5 straipsnio 2 dalyje minimo pakartotino pranešimo suinteresuotoji valstybė narė per Komisijos nustatytą laikotarpį nepateikia būtinos informacijos arba pateikia ne visą informaciją, Komisija priima sprendimą, įpareigojantį pateikti tokią informaciją (toliau – „įsakymas pateikti informaciją“). Sprendime nurodoma, kokią informaciją reikia pateikti, ir nustatomas atitinkamas laikotarpis, per kurį ji turi būti pateikta.

13 straipsnis

Įsakymas sustabdyti arba laikinai išieškoti pagalbą

1. Komisija, suteikusi suinteresuotajai valstybei narei galimybę pateikti savo pastabas, gali priimti sprendimą, įpareigojantį, kad minėtoji valstybė narė nutrauktų bet kurią neteisėtą pagalbą, kol Komisija priims sprendimą dėl tokios pagalbos atitikimo vidaus rinkai (toliau – „įsakymas sustabdyti pagalbą“).

2. Komisija, suteikusi suinteresuotajai valstybei narei galimybę pateikti savo pastabas, gali priimti sprendimą, įpareigojantį, kad minėtoji valstybė narė laikinai išieškotų bet kurią neteisėtą pagalbą, kol Komisija priims sprendimą dėl tokios pagalbos suderinamumo su vidaus rinka (toliau – „įsakymas išieškoti pagalbą“), jeigu įvykdomi toliau išvardyti kriterijai:

- a) pagal nusistovėjusią tvarką nėra jokių abejonių dėl pasiūlytos priemonės pobūdžio;
- b) reikia imtis skubių priemonių;
- c) yra didelė rimtos ir nepataisomos žalos konkurentui rizika.

Pagalbos išieškojimas atliekamas 16 straipsnio 2 ir 3 dalyse nustatyta tvarka. Veiksmingai išieškojus pagalbą, Komisija priima sprendimą per laiką, nustatytą pranešime nurodytai pagalbai suteikti.

Komisija minėtąją valstybę narę gali įgalinti suderinti pagalbos išieškojimą su skubios pagalbos išmokėjimu suinteresuotajai firmai.

Šios straipsnio dalies nuostatos taikomos tik neteisėtai pagalbai, įgyvendintai po Reglamento (EB) Nr. 659/1999 įsigaliojimo.

14 straipsnis

Sprendimo dėl įsakymo sustabdyti arba išieškoti pagalbą nevykdymas

Jeigu valstybė narė nevykdo įsakymo sustabdyti arba išieškoti pagalbą, Komisija turi teisę pagal turimą informaciją tikrindama pranešimą jį tiesiogiai perduoti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui ir prašyti minėtojo įsakymo nevykdymą paskelbti SESV pažeidimu.

15 straipsnis

Komisijos sprendimai

1. Galimos neteisėtos pagalbos patikrinimas užbaigiamas priimant sprendimą pagal 4 straipsnio 2, 3 arba 4 dalis. Jeigu priimami sprendimai pradėti formalaus tyrimo procesą, bylos svarstymas užbaigiamas priimant sprendimą pagal 9 straipsnį. Jeigu valstybė narė nevykdo įsakymo pateikti informaciją, minėtasis sprendimas priimamas remiantis turima informacija.

2. Esant galimai neteisėtai pagalbai ir nepažeidžiant 13 straipsnio 2 dalies, Komisija neprivalo laikytis 4 straipsnio 5 dalyje, 9 straipsnio 6 dalyje ir 9 straipsnio 7 dalyje nustatytų terminų.
3. 11 straipsnis taikomas *mutatis mutandis*.

16 straipsnis

Pagalbos išieškojimas

1. Jeigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad suinteresuotoji valstybė narė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų išieškota iš gavėjo (toliau – „sprendimas išieškoti pagalbą“). Komisija nereikalauja išieškoti pagalbos, jeigu tai prieštarautų bendrajam Sąjungos teisės principui.
2. Pagalbą, kurią reikia išieškoti pagal sprendimą išieškoti pagalbą, sudaro palūkanos, atitinkančios tam tikrą Komisijos nustatytą normą. Palūkanos mokamos nuo neteisėtos pagalbos išmokėjimo gavėjui dienos iki jos išieškojimo dienos.
3. Nepažeidžiant nei vienos Europos Sąjungos Teisingumo Teismo nurodymo pagal SESV 278 straipsnį, pagalba išieškoma nedelsiant ir pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę nustatytas procedūras, jeigu jos leidžia nedelsiant ir veiksmingai įvykdyti Komisijos sprendimą. Šiuo tikslu, kai bylą svarsto nacionaliniai teismai, suinteresuotosios valstybės narės, nepažeisdamos Sąjungos teisės, imasi visų priemonių, kurios numatytos jų atitinkamuose teisiniuose aktuose, įskaitant laikinąsias priemones.

IV SKYRIUS

SENATIES TERMINAI

17 straipsnis

Pagalbos išieškojimo senaties terminas

1. Komisijos įgaliojimams išieškoti pagalbą taikomas dešimties metų senaties terminas.
2. Senaties terminas prasideda tą dieną, kai gavėjui priteisiama neteisėta pagalba kaip individuali pagalba arba pagal atitinkamą pagalbos sistemą. Bet kuri su neteisėta pagalba susijusi priemonė, kurios imasi Komisija arba jos prašymu veikianti valstybė narė, nutraukia senaties terminą. Po kiekvieno senaties termino nutraukimo laikas skaičiuojamas iš naujo. Senaties terminas sustabdomas, kol Komisijos sprendimas nagrinėjamas Europos Sąjungos Teisingumo Teisme.
3. Bet kuri pagalba, kuriai taikomas senaties terminas yra pasibaigęs, yra laikoma esama pagalba.

18 straipsnis

Vienkartinį ir periodinių baudų skyrimo senaties terminas

1. 8 straipsniu Komisijai suteiktiems įgaliojimams taikomas trejų metų senaties terminas.
2. 1 dalyje nurodytas terminas prasideda 8 straipsnyje nurodyto pažeidimo padarymo dieną. Tačiau tęstinių ar kartotinių pažeidimų atveju laikotarpis prasideda pažeidimo nutraukimo dieną.

3. Jeigu 8 straipsnyje nurodyto pažeidimo tyrimo ar bylos proceso jo atžvilgiu tikslu Komisija imasi kokio nors veiksmo, vienkartinių ar periodinių baudų skyrimo senaties terminas nutraukiamas nuo pranešimo apie tokį veiksmą atitinkamai įmonei arba įmonių asociacijai dienos.
4. Po kiekvieno nutraukimo, senaties terminas pradedamas skaičiuoti iš naujo. Tačiau senaties terminas sueina ne vėliau kaip tą dieną, kai baigiasi šešerių metų laikotarpis, per kurį Komisija nepaskiria vienkartinės ar periodinės baudos. Tas laikotarpis pratęsiamas tiek, kiek senaties terminas buvo sustabdytas pagal šio straipsnio 5 dalį.
5. Vienkartinių ar periodinių baudų skyrimo senaties terminas sustabdomas tol, kol Komisijos sprendimas nagrinėjamas Europos Sąjungos Teisingumo Teisme.

19 straipsnis

Vienkartinų ir periodinių baudų mokėjimo užtikrinimo senaties terminai

1. Komisijos įgaliojimams užtikrinti sprendimų, priimtų pagal 8 straipsnį, vykdymą taikomas penkerių metų senaties terminas.
2. 1 dalyje nurodytas terminas prasideda dieną, kurią pagal 8 straipsnį priimtas sprendimas tampa galutinis.
3. Šio straipsnio 1 dalyje numatytas senaties terminas yra nutraukiamas:
 - a) pranešimu apie sprendimą, kuriuo keičiamas pirminis vienkartinės ar periodinės baudos dydis arba atmetamas prašymas dėl pakeitimo;
 - b) bet kuriuo valstybės narės, veikiančios Komisijos prašymu, ar Komisijos veiksmu, skirtu vienkartinės ar periodinės baudos mokėjimui užtikrinti.
4. Po kiekvieno nutraukimo senaties terminas pradedamas skaičiuoti iš naujo.
5. 1 dalyje numatytas senaties terminas sustabdomas tol, kol:
 - a) tęsiasi respondentui skirtas laikotarpis sumokėti;
 - b) mokėjimo užtikrinimas yra sustabdytas pagal Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimą.

V SKYRIUS

NETINKAMAI TAIKOMAI PAGALBAI TAIKYTINA TVARKA

20 straipsnis

Netinkamas pagalbos taikymas

Nedarant poveikio 28 straipsniui, netinkamo pagalbos taikymo atvejais Komisija gali pradėti formalaus tyrimo procesą pagal 4 straipsnio 4 dalį. 6, 7, 8, 9, 11 ir 12 straipsniai, 13 straipsnio 1 dalis ir 14–17 straipsniai taikomi *mutatis mutandis*.

VI SKYRIUS

ATITINKAMOMS PAGALBOS SISTEMOMS TAIKOMA TVARKA

21 straipsnis

Bendradarbiavimas pagal SESV 108 straipsnio 1 dalį

1. Komisija, bendradarbiaudama su valstybe narė, pagal SESV 108 straipsnio 1 dalį iš jos gauna visą tyrimui reikalingą informaciją apie atitinkamas pagalbos sistemas.
2. Jeigu, Komisijos nuomone, atitinkama pagalbos sistema yra nesuderinama arba nebesuderinama su vidaus rinka, savo išankstinę nuomonę ji praneša suinteresuotajai valstybei narėi ir suteikia jai galimybę per vieną mėnesį pateikti savo pastabas. Dėl pateisinamų priežasčių Komisija šį laikotarpį gali pratęsti.

22 straipsnis

Pasiūlymas taikyti atitinkamas priemones

Jeigu Komisija, vadovaudamasi valstybės narės pagal 21 straipsnį pateikta informacija, padaro išvadą, kad atitinkama pagalbos sistema yra nesuderinama arba nebesuderinama su vidaus rinka, suinteresuotajai valstybei narėi ji pateikia rekomendaciją, siūlančią taikyti atitinkamas priemones. Rekomendacijoje konkrečiai gali būti siūloma:

- a) iš esmės pakeisti pagalbos schemą; arba
- b) pradėti taikyti procedūrinius reikalavimus; arba
- c) panaikinti atitinkamą pagalbos schemą.

23 straipsnis

Teisinės pasiūlymo taikyti atitinkamas priemones pasekmės

1. Jeigu suinteresuotoji valstybė narė pritaria pasiūlytomis priemonėms ir apie tai praneša Komisijai, Komisija tą faktą įregistruoja ir informuoja apie tai valstybę narę. Minėtoji valstybė narė privalo įgyvendinti atitinkamas priemones, kurioms ji pritarė.
2. Jeigu suinteresuotoji valstybė narė nepritaria pasiūlytomis priemonėms, o Komisija, atsižvelgusi į suinteresuotosios valstybės narės argumentus, vis dar mano, kad tos priemonės yra būtinos, ji pradeda formalus tyrimo procesą pagal 4 straipsnio 4 dalį. Šio reglamento 6, 9 ir 11 straipsniai taikomi su atitinkamais pakeitimais.

VII SKYRIUS

SUINTERESUOTOSIOS ŠALYS

24 straipsnis

Suinteresuotųjų šalių teisės

1. Po to, kai Komisija priima sprendimą pradėti formalus tyrimo procesą, kiekviena suinteresuotoji šalis gali pateikti pastabas pagal 6 straipsnį. Kiekvienai minėtas pastabas pateikusiai suinteresuotajai šaliai ir kiekvienam individualiam pagalbos gavėjui išsiunčiama pagal 9 straipsnį priimto Komisijos sprendimo kopija.
2. Bet kuri suinteresuotoji šalis gali pateikti skundą, kad praneštų Komisijai apie įtariamą neteisėtą pagalbą ar įtariamą netinkamą pagalbos taikymą. Tuo tikslu suinteresuotoji šalis tinkamai užpildo formą, kuri nustatyta 33 straipsnyje nurodytoje įgyvendinimo nuostatoje, ir pateikia joje nurodytą būtiną informaciją.

Jeigu Komisija mano, kad suinteresuotoji šalis nesilaiko privalomos skundo formos arba kad suinteresuotosios šalies pateiktais faktais ir teisiniais argumentais nesuteiktas pakankamas pagrindas per *prima facie* nagrinėjimą įrodyti neteisėtos pagalbos buvimo arba netinkamo pagalbos taikymo, ji praneša apie tai suinteresuotajai šaliai ir ragina pateikti pastabas per nustatytą laikotarpį, kuris paprastai yra ne ilgesnis kaip vienas mėnuo. Jeigu suinteresuotoji šalis nepareiškia savo nuomonės per nustatytą laikotarpį, skundas laikomas atsiimtu. Komisija informuoja atitinkamą valstybę narę, kai skundas laikomas atsiimtu.

Komisija išsiunčia skundo pateikėjui sprendimo, priimto dėl su skundo dalyku susijusios bylos, kopiją.

3. Suinteresuotosios šalies prašymu jai pateikiama sprendimo kopija pagal šio reglamento 4 ir 9 straipsnius, 12 straipsnio 3 dalį ir 13 straipsnį.

VIII SKYRIUS

EKONOMIKOS SEKTORIŲ IR PAGALBOS PRIEMONIŲ TYRIMAI

25 straipsnis

Ekonomikos sektorių ir pagalbos priemonių tyrimai

1. Jei remiantis turima informacija galima pagrįstai įtarti, kad konkrečiame sektoriuje arba pagal konkrečią pagalbos priemonę taikomos valstybės pagalbos priemonės gali iš esmės apriboti arba iškreipti konkurenciją vidaus rinkoje keliose valstybėse narėse arba kad konkrečiame sektoriuje taikomos pagalbos priemonės keliose valstybėse narėse yra nesuderinamos arba yra nebesuderinamos su vidaus rinka, Komisija gali skirtingose valstybėse narėse atlikti atitinkamo ekonomikos sektoriaus arba atitinkamos pagalbos priemonės taikymo tyrimą. Atlikdama tą tyrimą, Komisija gali paprašyti atitinkamų valstybių narių ir (arba) įmonių arba įmonių asociacijų pateikti informaciją, būtiną SESV 107 ir 108 straipsniams taikyti, deramai atsižvelgdama į proporcingumo principą.

Komisija visuose pagal šį straipsnį siunčiamuose prašymuose pateikti informaciją nurodo tyrimo ir adresatų pasirinkimo priežastis.

Komisija paskelbia ataskaitą apie konkrečių ekonomikos sektorių arba konkrečių pagalbos priemonių skirtingose valstybėse narėse tyrimo rezultatus ir paprašo valstybių narių ir atitinkamų įmonių ar įmonių asociacijų pateikti pastabas.

2. Informacija, gauta atlikus sektorių tyrimus, gali būti naudojama vykdam procedūras pagal šį reglamentą.

3. Šio reglamento 5, 7 ir 8 straipsniai taikomi *mutatis mutandis*.

IX SKYRIUS

KONTROLĖ

26 straipsnis

Metinės ataskaitos

1. Valstybės narės pateikia Komisijai metines ataskaitas apie esamos pagalbos sistemas, kurioms nebuvo taikyti jokie atitinkami atskaitomybės įpareigojimai pagal sąlyginį sprendimą, priimtą 9 straipsnio 4 dalyje nustatyta tvarka.

2. Jeigu, nepaisant pakartotino pranešimo, suinteresuotoji valstybė narė nepateikia metų ataskaitos, atitinkamai pagalbos sistemai Komisija gali taikyti 22 straipsnyje nustatytą tvarką.

27 straipsnis

Patikrinimas vietoje

1. Jeigu Komisija turi rimtų abejonų dėl individualiai pagalbai taikomų sprendimų nepateikti prieštaravimų, teigiamų sprendimų arba sąlygiškų sprendimų vykdymo, suinteresuotoji šalis po to, kai jai suteikiama galimybė pateikti savo pastabas, leidžia Komisijai atlikti patikrinimą atvykus į vietą.
2. Komisijos įgaliotiems pareigūnams, kad jie galėtų atlikti atitinkamo sprendimo vykdymo patikrą, suteikiama teisė:
 - a) apžiūrėti bet kurios atitinkamos įmonės patalpas ir aplinką;
 - b) prašyti žodžiu pateikti paaiškinimus vietoje;
 - c) tikrinti buhalterines knygas ir kitus verslo dokumentus ir paimti arba prašyti pateikti jų kopijas.

Komisija esant reikalui į pagalbą gali pasitelkti nepriklausomus ekspertus.

3. Komisija iš anksto raštu praneša suinteresuotajai valstybei narei apie atvykimą atlikti patikrinimą vietoje ir nurodo įgaliotųjų pareigūnų bei ekspertų pavardes. Jeigu valstybė narė pateikia deramai pagrįstus argumentus dėl Komisijos ekspertų netinkamo pasirinkimo, jie skiriami bendru susitarimu su valstybe nare. Komisijos pareigūnai ir patikrinimą vietoje atlikti įgaliotieji pareigūnai pateikia raštišką įgaliojimą, kuriame nurodomas apsilankymo objektas ir paskirtis.
4. Patikrinime gali dalyvauti valstybės narės, kurios teritorijoje turi būti atliktas patikrinimas vietoje, įgaliotieji pareigūnai.
5. Komisija valstybei narei gali pateikti kiekvienos ataskaitos, paruoštos po apsilankymo vietoje, kopiją.
6. Jeigu įmonė nesutinka, kad būtų atliktas Komisijos priimtu sprendimu būtinas patikrinimas, suinteresuotoji valstybė narė suteikia visą būtiną pagalbą pareigūnams ir Komisijos įgaliotiesiems ekspertams, kad jie galėtų atvykti į vietą atlikti patikrinimą.

28 straipsnis

Komisijos ir teismo sprendimų vykdymo nesilaikymas

1. Jeigu suinteresuotoji valstybė narė nevykdo sąlyginių arba jai nepalankių sprendimų, visų pirma šio reglamento 16 straipsnyje nustatytais atvejais, Komisija spręsti klausimą gali tiesiogiai perduoti Europos Sąjungos Teisingumo Teismui pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį.
2. Jeigu Komisija mano, kad suinteresuotoji valstybė narė nevykdė Europos Sąjungos Teisingumo Teismo sprendimo, Komisija gali toliau veikti SESV 260 straipsnyje nustatyta tvarka.

X SKYRIUS

NACIONALINIŲ TEISMŲ BENDRADARBIAVIMAS

29 straipsnis

Bendradarbiavimas su nacionaliniais teismais

1. Taikydami SESV 107 straipsnio 1 dalį ir 108 straipsnį, valstybių narių teismai gali prašyti Komisijos perduoti jiems jos turimą informaciją arba pateikti nuomonę valstybės pagalbos taisyklių taikymo klausimais.

2. Kad SESV 107 straipsnio 1 dalis arba 108 straipsnis būtų taikomi nuosekliai, Komisija gali savo iniciatyva raštu pateikti pastabas valstybių narių teismams, kurie atsako už valstybės pagalbos taisyklių taikymą. Atitinkamam teismui leidus, ji taip pat gali pateikti pastabas žodžiu.

Komisija prieš oficialiai pateikdama savo pastabas apie tokį savo ketinimą informuoja atitinkamą valstybę narę.

Išimtinai tam, kad galėtų parengti savo pastabas, Komisija gali paprašyti atitinkamo valstybės narės teismo perduoti jai bet kuriuos atvejui įvertinti būtinus teismo turimus dokumentus.

XI SKYRIUS

BENDROSIOS NUOSTATOS

30 straipsnis

Profesinė paslaptis

Komisija ir valstybės narės, jų pareigūnai ir kiti tarnautojai, tarp jų ir Komisijos paskirti nepriklausomi ekspertai neturi teisės atskleisti informacijos, kurią jie gavo šio reglamento taikymo metu, ir kuriai taikomas įsipareigojimas saugoti profesinę paslaptį.

31 straipsnis

Sprendimų adresatas

1. Sprendimai, priimti pagal 7 straipsnio 7 dalį ir 8 straipsnio 1 ir 2 dalis bei 9 straipsnio 9 dalį, yra skiriami atitinkamai įmonei ar įmonių asociacijai. Komisija nedelsdama apie sprendimą praneša adresatui ir suteikia jam galimybę nurodyti Komisijai, kokiai informacijai, jo nuomone, turi būti taikoma pareiga saugoti profesinę paslaptį.
2. Visi kiti Komisijos sprendimai, priimti pagal II, III, V, VI ir IX skyrius, yra skiriami atitinkamai valstybei narei. Komisija nedelsdama apie juos praneša atitinkamai valstybei narei ir suteikia jai galimybę nurodyti Komisijai, kokiai informacijai, jos nuomone, turi būti taikoma pareiga saugoti profesinę paslaptį.

32 straipsnis

Sprendimų skelbimas

1. Komisija savo sprendimus, kuriuos ji priima pagal 4 straipsnio 2 ir 3 dalis ir 22 straipsnį bei 23 straipsnio 1 dalį skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*. Trumpame pranešime nurodoma, kad galima gauti autentišką sprendimo varianto arba variantų kopiją.
2. Komisija savo sprendimus, kuriuos ji priima pagal 4 straipsnio 4 dalį, skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* ta kalba, kuria jie buvo priimti. Jeigu minėtasis žurnalas leidžiamas ne ta kalba, kuria buvo priimtas sprendimas, o kitomis kalbomis, kartu su autentišku sprendimu pateikiama prasminga santrauka ta kalba, kuria leidžiamas minėtasis žurnalas.
3. Komisija savo sprendimus, kuriuos ji priima pagal 8 straipsnio 1 ir 2 dalis bei 9 straipsnį, skelbia *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
4. Taikant šio reglamento 4 straipsnio 6 dalį arba 10 straipsnio 2 dalį *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* skelbiamas trumpas pranešimas.
5. Taryba, veikdama vieningai, gali nuspręsti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje* skelbti sprendimus, kuriuos ji priima pagal SESV 108 straipsnio 2 dalį.

33 straipsnis

Įgyvendinimo nuostatos

Komisija, veikdama 34 straipsnyje nustatyta tvarka, turi teisę priimti įgyvendinimo nuostatas dėl:

- a) pranešimų formos, turinio ir kitų reikalavimų;
- b) metinių ataskaitų formos, turinio ir kitų reikalavimų;
- c) skundų, teikiamų pagal 12 straipsnio 1 dalį ir 24 straipsnio 2 dalį, formos, turinio ir kitų reikalavimų;
- d) su terminais susijusių reikalavimų ir terminų skaičiavimo, ir
- e) palūkanų normos, nurodytos 16 straipsnio 2 dalyje.

34 straipsnis

Valstybės pagalbos patarimojo komiteto konsultacijos

1. Komisija, prieš priimdama bet kurią 33 straipsnyje nustatytą įgyvendinimo nuostatą, konsultuojasi su Tarybos reglamentu (ES) 2015/1588 ⁽¹⁾ įsteigtu Valstybės pagalbos patarimojo komitetu (toliau – Komitetas).
2. Komitetas teikia konsultacijas Komisijos sušaukto susirinkimo metu. Projektai ir dokumentai, kuriuos reikia išnagrinėti, pridedami prie pranešimo. Susirinkimas įvyksta ne anksčiau kaip praėjus dviem mėnesiams po pranešimo išsiuntimo. Skubos atvejais šis terminas gali būti sutrumpintas.
3. Komisijos atstovas pateikia Komitetui priimtinių priemonių projektą. Komitetas savo nuomonę dėl projekto pareiškia per tokį laikotarpį, kurį nustato pirmininkas, atsižvelgdamas į reikalo svarbą, prirėkus už tai balsuojant.
4. Nuomonė įrašoma į protokolą; be to, kiekviena valstybė narė turi teisę prašyti, kad jos nuomonė būtų įtraukta į protokolą. Komitetas gali rekomenduoti savo nuomonę skelbti *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.
5. Komisija rimtai atsižvelgia į Komiteto pareikštą nuomonę. Ji praneša Komitetui apie tai, kaip buvo atsižvelgta į jo nuomonę.

35 straipsnis

Panaikinimas

Reglamentas (EB) Nr. 659/1999 panaikinamas.

Nuorodos į panaikintą reglamentą laikomos nuorodomis į šį reglamentą ir skaitomos pagal II priede pateiktą atitikties lentelę.

36 straipsnis

Įsigaliojimas

Šis reglamentas įsigalioja dvidešimtą dieną po jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

⁽¹⁾ 2015 m. liepos 13 d. Tarybos reglamentas (ES) 2015/1588 dėl Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 107 ir 108 straipsnių taikymo kai kurioms horizontalios valstybės pagalbos rūšims (žr. šio Oficialiojo leidinio p. 1).

Šis reglamentas privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.

Priimta Briuselyje 2015 m. liepos 13 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

F. ETGEN

I PRIEDAS

Panaikinamas reglamentas ir jo vėlesnių pakeitimų sąrašas

Tarybos reglamentas (EB) Nr. 659/1999	(OL L 83, 1999 3 27, p. 1)
2003 m. Stojimo akto II priedo 5 punkto 6 papunktis	
Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1791/2006	(OL L 363, 2006 12 20, p. 1)
Tarybos reglamentas (ES) Nr. 517/2013	(OL L 158, 2013 6 10, p. 1)
Tarybos reglamentas (ES) Nr. 734/2013	(OL L 204, 2013 7 31, p. 15)

II PRIEDAS

Atitikties lentelė

Reglamentas (EB) Nr. 659/1999	Šis reglamentas
1–6 straipsniai	1–6 straipsniai
6a straipsnis	7 straipsnis
6b straipsnis	8 straipsnis
7 straipsnis	9 straipsnis
8 straipsnis	10 straipsnis
9 straipsnis	11 straipsnis
10 straipsnis	12 straipsnis
11 straipsnio 1 dalies	13 straipsnio 1 dalies
11 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos įžanginis sakiny	13 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos įžanginis sakiny
11 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos pirma įtrauka	13 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos a punkt
11 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos antra įtrauka	13 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos b punkt
11 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos trečia įtrauka	13 straipsnio 2 dalies pirmos pastraipos c punkt
11 straipsnio 2 dalies antra, trečia ir ketvirta pastraipos	13 straipsnio 2 dalies antra, trečia ir ketvirta pastraipos
12 straipsnis	14 straipsnis
13 straipsnis	15 straipsnis
14 straipsnis	16 straipsnis
15 straipsnis	17 straipsnis
15a straipsnis	18 straipsnis
15b straipsnis	19 straipsnis
16 straipsnis	20 straipsnis
17 straipsnis	21 straipsnis
18 straipsnis	22 straipsnis
19 straipsnis	23 straipsnis
20 straipsnis	24 straipsnis
20a straipsnis	25 straipsnis
21 straipsnis	26 straipsnis
22 straipsnis	27 straipsnis
23 straipsnis	28 straipsnis
23a straipsnis	29 straipsnis
24 straipsnis	30 straipsnis
25 straipsnis	31 straipsnis
26 straipsnio 1 ir 2 dalys	32 straipsnio 1 ir 2 dalys
26 straipsnio 2 dalies a punkt	32 straipsnio 3 dalis

Reglamentas (EB) Nr. 659/1999	Šis reglamentas
26 straipsnio 3 dalis	32 straipsnio 3 dalis
26 straipsnio 4 dalis	32 straipsnio 4 dalis
26 straipsnio 5 dalis	32 straipsnio 5 dalis
27 straipsnis	33 straipsnis
28 straipsnis	—
29 straipsnis	34 straipsnis
—	35 straipsnis
30 straipsnis	36 straipsnis
—	I priedas
—	II priedas